

Muista ottaa vakuutus kolmen kuukauden kuluessa työskentelyn alkamisesta.

Apurahansaajan Mela-turvaa on

MYEL-eläkevakuutus. MYEL-vakuutus kerryttää eläketurvaa vanhuuden, työkyvyttömyyden ja perheen huoltajan kuoleman varalta. Eläkettä karttuu vakuutuksen perusteena olevasta työtulosta 1,5 prosenttia. 53–62-vuotiailla karttuma on 1,7 prosenttia vuodessa.

MATA-työtaturma- ja ammattitautivakuutus.

Lakisääteisen MYEL-vakuutuksen rinnalla on aina voimassa työajan MATA-vakuutus, joka korvaa vakuutetussa apurahatyössä sattuneet työtaturmat ja tästä työstä aiheutuneet ammattitaudit.

Mela-sairauspäiväraha.

MYEL-vakuutettu saa sairastuessaan Mela-sairauspäivärahaa sairausvakuutuslain omavastuun ajalta.

Ryhmähenkivakuutus.

MYEL-vakuutetut ovat ryhmähenkivakuutusturvan piirissä, jonka perusteella vakuutetun perheenjäsenet voivat saada korvauksen, mikäli vakuutettu menehtyy.

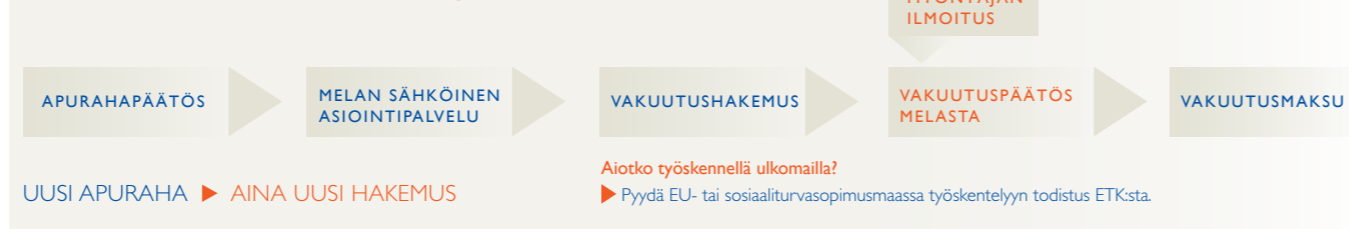
Vapaa-ajan MATA-vakuutus.

Työtaturmaturvaa voi täydentää vapaaehtoisella vapaa-ajan MATA-vakuutuksella. Vapaa-ajan MATA-vakuutus kattaa vapaa-ajalla sattuneet tapaturmat.

Käytännön asioita

- Ota yhteyttä Melan asiakaspalveluun tai asioi sähköisesti mela.fi/asiointipalvelut, kun
- teet vakuutushakemuksen apurahatyöskentelystä
 - lähdet työskentelemään apurahalla ulkomaille
 - palaat ulkomailta ja jatkat apurahatyöskentelyä Suomessa
 - haluat keskeyttää apurahatyöskentelyä
 - jatkat keskeytynyttä työskentelyäsi
 - jätät vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeelle
 - lopetat apurahalla työskentelyn ennen vakuutuskauden päättymistä.

Näin haet vakuutusta, kun saat apurahan

Vakuutusmaksut

Vakuutusmaksut lasketaan MYEL-työtulostasi. Vakuutusmaksun määrä riippuu työtulosuuruudesta ja iästäsi. Suuremman eläkekarttuman takia 53–62 vuotta täyttäneet maksavat hieman korkeampaa vakuutusmaksua. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa vakuutusmaksujen laskentaperusteet.

Mela laskuttaa vakuutusmaksut vuosittain 1–4 erässä jäljellä olevan vakuutuskauden pituudesta riippuen. Takautuvan ajan osalta maksut erääntyvät maksettavaksi heti. MYEL-vakuutuksen, työajan MATA-vakuutuksen ja ryhmähenkiva-

kuutuksen maksut laskutetaan samalla laskulla. Sen sijaan vapaa-ajan MATA-vakuutus laskutetaan erikseen. Vakuutusmaksulaskut voit maksaa helposti e-laskuna verkkopankissa tekeillä asiasta sopimuksen oman pankkisi kanssa.

Jos tarvitset maksuaikaa, ole yhteydessä Melaan hyvissä ajoin ennen eräpäivää. Erääntyneistä vakuutusmaksulaskuista peritään viivästyskorkoa ja maksamattomat laskut ovat maksu- ja muistutuksen jälkeen ulosottokelpoisia.

Vakuutusmaksut voit vähentää verotuksessa. Mela ilmoittaa verottajalle vuosittain maksetut ja palautetut vakuutusmaksut.

Esimerkki vakuutusmaksuista

MYEL-vuosityötulo	5 000 euroa	10 000 euroa	20 000 euroa	30 000 euroa
MYEL ja RHV	650 euroa	1 300 euroa	2 600 euroa	3 930 euroa
MATA	5 euroa	10 euroa	20 euroa	30 euroa
Vakuutusmaksut yhteensä	655 euroa	1 310 euroa	2 620 euroa	3 955 euroa
Vapaa-ajan MATA	60 euroa	60 euroa	75 euroa	105 euroa

Alle vuoden voimassa olevien vakuutusten maksut suljetetaan vakuutuksen voimassaoloaikaan. 53–62-vuotiaan vakuutusmaksu on hieman korkeampi, johtuen suuremmasta eläkekarttumasta.

Mela palvelee monipuolisesti

- Asiakaspalvelumme auttaa sinua kaikissa Mela-turvaan liittyvissä asioissa. Yhteystiedot ja ohjeet vastaanottoajan varaamisesta löydät nettisivuiltamme, mela.fi
- Soita asiakaspalveluumme 029 435 2650
 - Lähetä postia Melaan, PL 16, 02101 Espoo
 - Käytä suojattua sähköpostia Melan nettisivujen kautta.

Sähköisistä asiointipalveluista löydät tarvitsemasi lomakkeet ja todistukset, mela.fi/asiointipalvelut.

Grano • 12/2019

MYEL-vakuutus

Apurahansaajan Mela-turva

Apurahansaajan työeläke määräytyy maatalousryhtäjän eläkelain (MYEL) mukaan ja se perustuu MYEL-eläkevakuutukseen. Apurahansaajan MYEL-vakuutukseen sisältyvät myös MATA-työtaturma- ja ammattitautivakuutus, ryhmähenkivakuutus ja oikeus lyhyen ajan sairausturvaan eli Mela-sairauspäivärahaan.

Lisäksi apurahansaaja voi halutessaan täydentää vakuutusturvaansa ottamalla itselleen vapaaehtoisen vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen.

Missä tilanteessa voit ottaa vakuutuksen Melasta?

Apurahansaajana olet velvollinen ottamaan MYEL-vakuutuksen, kun

- apurahasi on myönnetty vähintään neljä kuukautta kestävään työskentelyyn ja neljälle kuukaudelle myönnetty apuraha on vähintään 1 330 euroa (v. 2020 taso)
- työskentelyyn tarkoitettu apurahasi on vuositytuloksi muunnettuna 3 980 euroa (v. 2020 taso) tai suurempi
- saamasi apuraha on myönnetty Suomesta
- et ole työsuhteessa apurahan myöntäjään

- olet 18–68-vuotias, mutta et kuitenkaan vanhuuseläkkeellä
- kuulut apurahalla työskennellessäsi Suomen sosiaaliturvan piiriin.

Vakuutus myös työryhmän jäsenille

MYEL-vakuuttaminen koskee myös työryhmän jäseniä. Mikäli työskentelet ryhmässä ja saamasi apurahan osuus täyttää vakuuttamisen ehdot, olet velvollinen ottamaan vakuutuksen. Jokainen vakuuttamisen edellytykset täyttävä apurahasi vakuutetaan erikseen. Työryhmän vetäjällä on velvollisuus ilmoittaa työryhmän jäsenet Melaan.

Vakuutus muun työn tai eläkkeen rinnalla

Apurahatyötä varten sinun on otettava MYEL-vakuutus, vaikka tekisit apurahatyön lisäksi palkka- tai ryhtäjätyötä. Työntekijän eläkelain (TyEL) ja ryhtäjän eläkelain (YEL) mukaiset eläkevakuutukset eivät vaikuta MYEL-vakuuttamisvelvollisuuteen, koska eläkettä voi karttua samanaikaisesti useasta eri eläkejärjestelmästä.

Sanasto

Mela = Työeläkelaitos, joka vakuuttaa lakisääteisesti taiteen ja tieteen alojen apurahansaajat sekä maatalousyrittäjät.

MYEL = Maatalousyrittäjän eläkevakuutus, jonka mukaan apurahansaajat vakuutetaan.

MATA = Työtapaturma- ja ammattitautivakuutus, joka sisältyy MYEL-vakuutukseen.

Vapaa-ajan MATA = Vapaaehtoinen vakuutus, joka korvaa vapaa-ajalla sattuneet tapaturmat.

Mela-sairauspäiväraha = Lyhyen ajan sairauspäiväraha, jota maksetaan Kelan sairauspäivärahan omavastuuajalta.

Ryhmähenkivakuutus = MYEL-vakuutetun apurahansaajan perheenjäsenet voivat saada korvauksen, mikäli vakuutettu menehtyy.

Jos olet työkyvyttömyys- tai osa-aikaeläkkeellä, voidaan apurahatyösi vakuuttaa jäljellä olevan työpanoksesi mukaan. Tällöin ehtona on, että työskentelysi apurahalla jatkuu ja vakuuttamisen edellytykset täyttyvät. Ota yhteyttä Melaan, jos sinulle myönnetään työkyvyttömyyseläke tai kuntoutustuki vakuutusaikana. MYEL-vakuutus ei ole mahdollinen, jos olet vanhuuseläkkeellä.

Vakuuttamisen ulkopuolella

Vakuuttamisvelvollisuus ei koske ammatilliseen perustutkintoon, ammattikorkeakoulututkintoon tai alempaan ja ylempään korkeakoulututkintoon liittyvää opiskelua eikä näihin tutkintoihin liittyviä opinnäytetöitä. Jo tehdystä työstä saatuja palkintotyyppejä ei voi MYEL-vakuuttaa.

MYEL-vakuutusta ei voi ottaa pelkästään työvälineiden ostamiseen tai matkakulujen kattamiseen myönnetyn apurahan perusteella. MYELin mukaan ei myöskään vakuuteta kuluihin tarkoitettua osuutta apurahasta. Kuluja ovat esimerkiksi materiaalihankinnat ja tilavuokrat. Apurahansaajana voit vähentää kuluina enintään puolet apurahasta, ellei myöntäjä ole erikseen määrittänyt kulujen osuutta.

Omaan sosiaaliturvaasi liittyvät maksut eivät ole MYELissä tarkoitettuja kuluja.

Jos työskentelet ulkomailla

Apurahansaajana olet vakuuttamisvelvollinen myös ulkomailla asuessasi ja työskennellessäsi, mikäli kuulut Suomen sosiaaliturvan piiriin. Suomen sosiaaliturvaan kuulumiseen vaikuttavat muun muassa työskentelyn kesto, työskentelymaa ja eri maiden väliset sopimukset.

Ennen ulkomailla työskentelyn aloittamista ota yhteyttä Melaan, jotta vakuutuksen voimassaolotilanne varmistetaan ulkomaantyöskentelyn osalta. Jos työskentelysi tapahtuu EU/ETA-maassa tai Sveitsissä, todistus Suomen sosiaaliturvan piiriin kuulumisesta (AI) haetaan Eläketurvakeskuksesta.

Muiden maiden kohdalla lausunnon asiasta antaa maasta riippuen joko Eläketurvakeskus tai Kela.

Mikäli et ole Suomen kansalainen, mutta työskentelet vakituisesti Suomessa Suomesta myönnetyllä apurahalla, olet velvollinen ottamaan MYEL-vakuutuksen.

Ohjeet ulkomailla työskentelystä: mela.fi > Apurahansaajat

Vakuutus on määräaikainen

Näet vakuutuksen voimassaoloajan vakuutuspäätöksestä. Vakuutuksesi kesto määräytyy apurahan myöntöpäätöksessä ilmoitetun työskentelyajan tai työskentelyn keston mukaan. Mikäli myöntöpäätöksessä ei ole mainittu työskentelyaikaa, vakuutuksen voimassaoloaika perustuu omaan ilmoitukseesi. Vakuutuksesi voi kuitenkin alkaa aikaisintaan apurahan myöntöpäätöspäivänä.

MYEL-vakuutuksen lisäksi sinulla on työskentelyaikana voimassa myös työajan MATA-vakuutus. MYEL-eläkevakuutus ja työajan MATA-vakuutus alkavat ja päättyvät aina samanaikaisesti.

Vakuutuksen keskeyttäminen

Voit hakea vakuutuksen keskeyttämistä sairauden, kuntoutuksen, lapsen syntymän tai alle kolmevuotiaan lapsen hoidon, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen tai muun ansiotyön perusteella.

Vakuutuksesi voidaan keskeyttää, kun sen alkamisesta on kulunut neljä kuukautta. Keskeytyksen syy on siis voinut olla olemassa jo aiemmin. Lisäksi työskentelysi pitää keskeytyä vähintään neljäksi kuukaudeksi ja apurahatyötä on oltava myös keskeytyksen jälkeen jäljellä neljä kuukautta. Edellytyksenä on, että olet saanut apurahan myöntäjältä kirjallisen hyväksynnän apurahatyön keskeyttämisestä.

Ilmoita keskeytyksestä aina Melaan. Vakuutuksesi tulee

uudelleen voimaan, kun ilmoitat työskentelyn jatkumisesta Melaan.

Apurahojen yhdistäminen

Voit yhdistää voimassaolevaan apurahavakuutukseen uuden, samaan tarkoitukseen myönnetyn apurahan. Edellytyksenä on, että uusi apuraha kestää vähintään kuukauden, mutta alle neljä kuukautta. Lisäksi edellytetään, että olet saanut yhdistettävän apurahan samalta myöntäjältä tai työskentelysi jatkuu samassa työryhmässä kuin jo vakuutetulla apurahalla työskentely.

Työskentelysi on jatkuttava yhtäaikaisesti tai keskeytyksittä jo vahvistettuun vakuutusjaksoon nähden. Hae yhdistämistä aina ennen kuin yhdistettävällä apurahalla työskentely päättyy.

Vakuutuksen päättymisen

Vakuutuksesi päättyy vakuutuspäätöksessä mainittuna ajankohtana. Päättymisestä et saa erillistä ilmoitusta. Vakuutuksesi voi päättyä aikaisemmin, jos apurahatyöskentelysi loppuu ja osa apurahasta jää kokonaan käyttämättä. Vakuutuksesi päättyy myös silloin, jos et enää kuulu Suomen sosiaaliturvan piiriin. Vanhuuseläkkeen alkaminen lopettaa aina vakuutuksen, mutta muiden eläkkeiden rinnalla vakuutus on mahdollinen. Jos työskentelysi päättyy ennenaikaisesti, ilmoita asiasta Melaan.

Työtulo

MYEL-työtulosi kertoo työskentelyyn tarkoitettun apurahan määrän vuositasolle muunnettuna. Työtulosi muodostamisessa käytetään myönnetyn apurahan kokonaismäärää, josta vähennetään mahdolliset apurahatyöskentelystä aiheutuneet kulut. Jäljelle jäänyt apurahan määrä suhteutetaan työskentelyaikaan ja sen perusteella määritellään vuotuinen työtulosi.

Työtulosi perusteella määräytyvät MYEL-eläkkeet, MATA-vakuutuksen ansionmenetykorvaukset ja Melan lyhyen ajan sairauspäivärahat. Lisäksi Kelan maksamat päivärahaetudet, kuten äitiys- ja vanhempainraha ja sairausvakuutuksen päiväraha sekä liikennevakuutuksen ansionmenetykorvaus perustuvat MYEL-työtuloosi. Työtulosta lasketaan kaikki Melan vakuutusmaksut.

Kulujen vähentäminen

Kuluina voit vähentää apurahatyöstä aiheutuvia kuluja, mikäli apurahan myöntäjä on tarkoittanut apurahan muuhunkin kuin työskentelyyn. Myöntäjä on saattanut määrittää, mikä osa apurahasta käytetään työskentelyyn ja mikä kuluihin. Kuluina voit vähentää enintään puolet, ellei myöntäjä ole

asettanut tarkempia ehtoja. Kerro kulujen määrä vakuutus-hakemuksessa. Kun vakuutus päätös on lainvoimainen, et voi enää muuttaa kulujen osuutta.

Työtulon laskukaava

apurahan määrä - kulut _____ x 360
työskentelyaikaan sisältyvien päivien lukumäärä

Työajan MATA-vakuutus

MYEL-vakuutettuna apurahansaajana Mela-turvaasi kuuluu automaattisesti myös työajan MATA-vakuutus. Se korvaa apurahatyössä sattuneesta tapaturmasta aiheutuneet vammat sekä ammattitaudit. Vakuutus kattaa vamman hoidon, lääkkeet ja hoitomatkojen välittömät kulut. Myös lääkärin määräämä fysikaalinen hoito korvataan tapaturmien yhteydessä. Korvauksilla ei ole ylärajaa.

Jos tapaturmasta aiheutuu työkyvyttömyyttä, maksetaan tapaturmapäivärahaa enintään vuoden ajan tapaturman sattumisesta. Jos työkyvyttömyys kestää yli vuoden, maksetaan tapaturmaeläkettä. Päivärahan ja eläkkeen suuruus perustuu MYEL-työtuloon.

MATA-vakuutus ei kuitenkaan korvaa tapaturmasta riippumatonta sairautta, vaikka sairauden oireet ilmenisivätkin ensimmäisen kerran työtapaturman yhteydessä. Tapaturmalta tarkoitetaan äkillistä, odottamatonta, tahatonta ja ulkoisen tekijän aiheuttamaa tilannetta, jossa henkilö loukkaantuu.

Vapaa-ajan tapaturmavakuutus

Voit täydentää vakuutusturvaasi ottamalla työajan MATA-vakuutuksen rinnalle vapaaehtoisen vapaa-ajan MATA-vakuutuksen. Sen korvaukset ovat laajemmat kuin yksityistapaturmavakuutuksissa. Vapaa-ajan MATA-vakuutus kattaa kaikissa muissa paitsi moottoriurheilussa sattuvat tapaturmat ilman lajirajoituksia. Vakuutus korvaa myös ulkomaanmatkoilla sattuneet tapaturmat. Ulkomaanmatkoilla on kuitenkin syytä olla voimassa myös erillinen matkavakuutus sairastumisen varalle.

Vapaa-ajan MATA-vakuutus ei korvaa sairauksia. Se ei myöskään korvaa tapaturmia, jotka sattuvat palkka- tai yrittäjätöissä tai muussa ansiotyössä. Vapaa-ajan vakuutuksesta ei saa korvausta liikennevahingosta, pahoinpitelystä eikä vahingoista, joiden korvausoikeus määräytyy muiden lakien perusteella. Vapaa-ajan vakuutuksen vuosityöansio on sama kuin MYEL-vakuutuksen vuotuinen työtulo.

Vapaa-ajan MATA-vakuutuksen voit ottaa ainoastaan voimassa olevan työajan MATA-vakuutuksen rinnalle. Pakollisen MYEL- ja MATA-vakuutuksen päättyessä myös vapaa-ajan MATA-vakuutus päättyy automaattisesti.

Työajan tapaturmavakuutus on voimassa vain silloin, kun teet apurahatyötä. Vapaa-ajan tapaturmien varalle voit ottaa erikseen vapaaehtoisen vakuutuksen.

Vapaa-ajan MATA-vakuutuksen voi irtisanoa myös ennen vakuutuskauden päättymistä toimitamalla allekirjoitetun kirjallisen ilmoituksen Melaan.

Korvausten hakeminen Melasta

Mela-sairauspäiväraha on etuus, jota maksetaan Kelan sairauspäivärahan omavastuuajalta. Mela-sairauspäivärahaa ei kuitenkaan makseta vielä lääkäriissäkäyntipäivältä eikä kolmelta sitä seuraavalta päivältä. Mela-sairauspäiväraha hakemuksen liitteeksi tarvitaan sairauslomatodistus. Mela-sairauspäivärahaa voit hakea Melan sähköisten asiointipalvelujen kautta.

Jos sairauslomasi kestää lääkäriissäkäyntipäivän jälkeen enintään yhdeksän arkipäivää, tee päiväraha hakemus Melaan. Jos sairauslomasi on tätä pidempi, hae sairausvakuutuksen päivärahaa Kelasta, jolloin voit hakea samalla hakemuksella myös Mela-sairauspäivärahaa.

Tapaturmakorvaukset (MATA). Melan nettisivuilla olevalla vahinkoilmoituksella voit hakea korvausta työ- tai vapaa-ajan tapaturmasta tai ammattitaudista. Vahinkoilmoitus tulee tehdä 60 päivän kuluessa vahingon sattumisesta.

Melan vakuuttamana apurahansaajana saat Suomessa hoidon veloituksetta esittämällä lääkäriissä MATA-vakuustodistuksen työtapaturma- ja ammattitautitapauksissa.

Vapaa-ajan tapaturmatilanteissa maksat hoitokulut ensin itse ja Mela korvaa ne takautuvasti kuittien perusteella.

Lääkekulut Mela korvaa kuittia vastaan.

Muutoksenhaku

Voit hakea muutosta vakuutus- tai korvauspäätökseen. Muutoksenhakuohjeet löydät päätöksen kääntöpuolelta.

Tietosuoja

Melalla on salassapitovelvollisuus MYEL-vakuuttamisen yhteydessä saamistaan tiedoista. Tietojasi voidaan antaa ulkopuolisille vain suostumuksellasi tai nimenomaisen lain-säädännön perusteella. Tietojasi voidaan kuitenkin käyttää henkilökohtaisten Mela-asioitteesi yhteydessä myöhemmin.